

Dokument zasedanja

B9-0180/2021

8.3.2021

PREDLOG RESOLUCIJE

ob zaključku razprave o izjavi podpredsednika Komisije/visokega predstavnika Unije za zunanje zadeve in varnostno politiko

v skladu s členom 132(2) Poslovnika

o sirskega konflikta – deset let po vstaji
(2021/2576(RSP))

Özlem Demirel, Manu Pineda
v imenu skupine The Left

**Resolucija Evropskega parlamenta o sirskega konflikta – deset let po vstaji
(2021/2576(RSP))**

Evropski parlament,

- ob upoštevanju Ustanovne listine Združenih narodov,
 - ob upoštevanju ženevskih konvencij iz leta 1949 in njihovih dodatnih protokolov,
 - ob upoštevanju resolucij Varnostnega sveta OZN o Siriji, zlasti resolucije št. 2254(2015), in ženevskega sporočila iz leta 2012, o katerem so se dogovorile sirske strani v okviru ženevskega procesa pod vodstvom OZN,
 - ob upoštevanju poročila neodvisne mednarodne preiskovalne komisije o Sirski arabski republiki A/HRC/46/54,
 - ob upoštevanju Ženevske konvencije o statusu beguncev,
 - ob upoštevanju Konvencije OZN o otrokovih pravicah,
 - ob upoštevanju Skupnega stališča Sveta 2008/944/SZVP z dne 8. decembra 2008 o opredelitvi skupnih predpisov o nadzoru izvoza vojaške tehnologije in opreme¹,
 - ob upoštevanju svojih prejšnjih resolucij o razmerah v Siriji in ofenzivi Islamske države ter resolucije z dne 24. oktobra 2019 o turških vojaških operacijah v severovzhodni Siriji in njihovih posledicah²,
 - ob upoštevanju sklepov Sveta z dne 14. oktobra 2019 o severovzhodni Siriji,
 - ob upoštevanju člena 132(2) Poslovnika,
- A. ker je vojna v Siriji v desetih letih od njenega začetka privedla do ene največjih humanitarnih kriz; ker gre za posredniško vojno za geopolitično moč z uničujočimi posledicami za Sirce, ki obenem ogroža sirske suverenost in mir na Bližnjem vzhodu in v vzhodnem Sredozemlju;
- B. ker so se februarja 2011 začeli ljudski protesti, ki so zahtevali reformo sirske vlade; ker je protestom sledil konflikt, v katerega so se že zelo zgodaj vmešali mednarodni akterji, kot sta Saudova Arabija in Katar; ker so oborožene skupine, pozneje pa skupine, ki jih je Organizacija združenih narodov označila za teroriste, v obdobju od leta 2012 do leta 2016 prevzemale nadzor nad vse večjim deležem sirskega prebivalstva; ker so ZDA septembra 2014 napovedale ustanovitev mednarodne koalicije za boj proti Islamski državi, ki od takrat izvaja operacije na različne cilje v Siriji in je zasedla del sirskega ozemlja; ker je tudi Turčija izkoristila boj proti terorizmu kot izgovor za vojaško prisotnost v Siriji kot okupacijska sila; ker tudi Rusija in Iran na povabilo sirske vlade

¹ UL L 335, 13.12.2008, str. 99.

² Sprejeta besedila, P9_TA(2019)0049.

posredujeta v državi;

- C. ker je nenehno zaostrovanje konflikta v Siriji posledica tega, da tuje regionalne in mednarodne sile izkoriščajo tamkajšnje razmere v lastno korist;
- D. ker je bilo po podatkih OZN 7. januarja 2021 v primerjavi s časom pred vojno več kot polovica prebivalcev razseljenih, številni domovi so poškodovani ali uničeni, 6,2 milijona ljudi je notranje razseljenih, 5,3 milijona pa je registriranih kot begunci, predvsem v sosednjih državah, vse več pa tudi po vsem svetu;
- E. ker je po navedbah Svetovnega programa za hrano 17. februarja 2021 „v nekaj več kot letu dni dodatnih 4,5 milijona Sircev izgubilo prehransko varnost“, tako da zdaj skupno 12,4 milijona Sircev – skoraj 60 % prebivalstva – nima prehranske varnosti;
- F. ker je koalicija pod vodstvom ZDA, ki vključuje nekatere države članice, kot so Francija, Nemčija, Belgija in Danska, še naprej prisotna na terenu in izvaja zračne napade; ker je v teh zračnih napadih umrlo približno 4 000 civilnih žrtev;
- G. ker je tudi Izrael na sirskem ozemlju od leta 2013 izvedel več sto letalskih napadov, ki so zahtevali civilne žrtve; ker Izrael še naprej zaseda sirsko ozemlje na Golanski planoti in s politiko priključitve širi svoja naselja, kar je v nasprotju z mednarodnim pravom;
- H. ker je Turčija od leta 2016 trikrat vojaško vdrla v sosednjo Sirijo, kjer je napadla predvsem kurdske sile; ker turška vlada izvaja vrsto politik in ukrepov za vzpostavitev institucij, ki so v nasprotju z mednarodnim pravom, ki ureja okupacijo; ker je bilo zaradi turške operacije Oljčna vejica, ki je potekala od januarja do marca 2018, razseljenih približno 150 000 do 300 000 ljudi; ker so bile od takrat sirske oborožene skupine, ki jih podpira Turčija, obtožene vojnih zločinov in kršitev pravic, vključno s poročili o verskem preganjanju, ugrabitvah, zunajsodnih racijah in ljudeh, zaprtih v tajnih vojaških centrih za pridržanje; ker zasedena okrožja neposredno upravljajo turški guvernerji, turški simboli se uporabljajo na javnih krajih, javne šole so bile prisiljene izvajati učni načrt, ki je podoben tistemu turškega ministrstva za izobraževanje, odprte pa so bile tudi poslovne enote turške pošte; ker sile, ki jih podpira Turčija, plenijo in uničujejo verske in arheološke kraje zgodovinskega pomena, ki so zaščiteni v okviru Unesca;
- I. ker je 25. februarja 2021 predsednik ZDA Joe Biden ukazal vojaške zračne napade ZDA v vzhodni Siriji;
- J. ker so v zadnjih 10 letih strani, udeležene v konfliktu, grobo kršile mednarodno humanitarno pravo ter kršile in zlorabliale mednarodno pravo človekovih pravic; ker so se grozote konflikta dotaknile vseh sirskih družin; ker tovrstne kršitve in zlorabe vključujejo dejanja, pri katerih gre verjetno za hudodelstva zoper človečnost, vojna hudodelstva in druga mednarodna hudodelstva;
 - a. ker je sirska vlada dolgo trdila, da boj proti terorizmu utemeljuje njene vojaške akcije; ker so te vojaške akcije vključevale zračne napade in obstreljevanje ob podpori Rusije;
 - b. ker oborožene skupine, med drugim Islamska država, Hajat Tahrir Al Šam in

Svobodna sirska vojska, nediskriminatorno napadajo cilje, tudi z minometi in raketami; ker se zdi, da so bili ti napadi le redko usmerjeni v vojaške cilje oziroma bi to lahko bili, oborožene skupine pa so z nediskriminatornimi napadi zagrešile številna vojna hudodelstva in povzročile smrt in poškodbe civilistov;

- c. ker je koalicija pod vodstvom ZDA izvedla zračne napade, ki so dokumentirano zahtevali civilne žrtve ter pri katerih niso bili upoštevani vsi smiselni previdnostni ukrepi, da bi preprečili in omejili smrti in poškodbe civilistov ter škodo na civilnih objektih, kar je kršitev mednarodnega humanitarnega prava; ker je bilo v zračnih napadih za zavzetje mesta Raka poškodovanih ali uničenih do 80 % stavb, domnevno je bilo ubitih in poškodovanih več tisoč civilistov, deli mesta pa so postali neprimerni za bivanje, zato so se iz mesta izselili skoraj vsi prebivalci, porajajo pa se pomisleki, da je obsežno uničenje mesta posledica tudi nediskriminatornih napadov;
 - d. ker so Turčija in turške sile odgovorne za grobe in obsežne kršitve človekovih pravic in zlorabe, zlasti za vojna hudodelstva plenjenja in zajemanja talcev, prilaščanja lastnine, uporabe civilnih stavb v vojaške namene turških sil in sirske narodne vojske, samovoljna pridržanja, zanikanje hrane in vode kurdskim ujetnikom ter prisilnim izgonom civilistov iz območij Afrin, Serê Kaniyê/Ras Al Ajn in Girê Spî/Tal Abjad, ki so pod dejanskim turškim nadzorom; ker je namen turške prisotnosti na sirske ozemlju spodkopati suverenost Sirije;
 - e. ker je Neodvisna mednarodna komisija OZN za preiskavo Sirske arabske republike zabeležila 38 ločenih primerov uporabe kemičnega orožja, kar je treba nujno preiskati;
- K. ker so bili Sirci po vsej državi žrtve kršitev pravic do zdravja, hrane in primerne življenjskega standarda, ki so posledica obleganj, zavrnitve dostopa do humanitarne pomoči, uničenja zdravstvenih objektov ter pomanjkljivega dostopa do osnovnega zdravstvenega varstva, zavrnitve dostopa do nastanitve in izobraževanja ter zdesetkanja sirskega gospodarstva;
- L. ker v taboriščih za razseljene osebe prihaja do podhranjenosti in vrste drugih primerov neupoštevanja človekovih pravic; ker razseljene osebe po vsej državi nimajo dostopa do pravice do vode, hrane, zdravja, izobraževanja in primerne življenjskega standarda; ker 11,1 milijona ljudi v Siriji še vedno potrebuje humanitarno pomoč;
- M. ker so strani v konfliktu zagrešile vojna hudodelstva posilstva in drugih oblik spolnega nasilja, tudi mučenja in žalitev osebnega dostojanstva; ker Islamska država sistematično napada ženske, dekleta in osebe LGBTI; ker zaradi vojne močno trpijo vsi Sirci, a so ženske in dekleta nesorazmerno prizadete in žrtve večplastne diskriminacije;
- N. ker so napadi Islamske države, skupine Hajat Tahrir Al Šam in drugih oboroženih skupin odgovorni za uničenje in plenjenje kulturne dediščine države, tudi citadele iz 13. stoletja v starem središču mesta Alep, ter za rušenje, plenjenje in uničevanje arheoloških krajev in jezidskih svetišč;
- O. ker je več držav, predvsem ZDA s tako imenovanim Cezarjevim zakonom, uvedlo enostranske prisilne ukrepe v zvezi s Sirijo, s katerimi so povečale gospodarsko škodo

za običajne civiliste; ker so številne tovrstne sankcije usmerjene v specifične posameznike in institucije, njihove posledice pa je čutilo vso sirsko gospodarstvo, tudi najbolj ranljivi; ker je učinek enostranskih sankcij zaradi višjih cen in manjše razpoložljivosti ključnih potrebščin na lokalnih trgih dodatno oslabil zmožnost humanitarnih akterjev, da zagotovijo pomoč;

- P. ker se EU, njene države članice in ZDA ter deležniki niso zmenili za nujen poziv generalnega sekretarja OZN ob pojavu svetovne pandemije covid-19, naj prekličejo sektorske sankcije, ki so jih uvedli za države, da bi zagotovili dostop do hrane, nujne osnovne zdravstvene opreme in zdravstvene pomoči za covid-19;
- Q. ker je mednarodni okvir za pogajanja o reševanju sporov vzpostavljen že od objave ženevskega sporočila leta 2012 in sprejetja resolucije varnostnega sveta OZN št. 2254 (2015); ker so bila ta prizadevanja do zdaj zaman; ker je bilo organiziranih več pobud za vladni dialog;
- R. ker več držav članic krši pravico do mednarodne zaščite, ki jo zagotavlja evropsko in mednarodno pravo; ker sporazum med EU in Turčijo temelji na lažnem načelu, da je Turčija za Sirce „varna tretja država“;
- S. ker demokratični projekt Rožava ni samo primer boja proti terorizmu, temveč tudi model za mirno sobivanje različnih etničnih skupin in reševanje izzivov, povezanih s političnimi strukturami, ki jih je drugod vsilila vojna;
1. izraža globoko zaskrbljenost zaradi vojne v Siriji; poudarja, da je treba konflikt rešiti s politično in demokratično rešitvijo pod vodstvom Sirije in s pristnimi in zgodovinskimi pogajanjmi med vlado in vsemi deli sirske družbe, tudi kurdske in kurdsko vodenimi političnimi organizacijami; odločno podpira ozemeljsko celovitost Sirije in pravico sirskega prebivalstva, da se samo odloči, kakšna bo njegova prihodnost; poudarja, da morajo tuje sile, ki nezakonito zasedajo sirske ozemlje, zapustiti državo, da bi olajšale mirovni proces pod sirskega vodstvom;
 2. je globoko zaskrbljen zaradi položaja sirskega civilnega prebivalstva, zlasti razseljenih oseb; poziva vse države članice in ne le tiste, ki so na prvi črti, naj zagotovijo, da bodo imeli sirski prosilci za azil dostop do mednarodne zaščite; spominja, da imajo tako EU kot vse njene države članice kolektivno dolžnost pomagati beguncem, ki bežijo pred vojno; zavrača vse poskuse instrumentalizacije beguncev za politične namene in pritiske;
 3. poziva veleposlaništva in konzularne urade EU, naj prosilcem za azil iz Sirije izdajo humanitarne vizume, in države članice, naj okrepijo prizadevanja za zagotovitev varnih in zakonitih poti za azil, tudi prek programov za preselitev in humanitarnih koridorjev na nacionalni ravni in ravni EU; zlasti poziva države članice, naj zajamčijo visoko število mest za preselitev ter tako zagotovijo ambiciozen prispevek EU k svetovnim potrebam po preselitvi, ki jih je ugotovil Urad visokega komisarja Združenih narodov za begunce;
 4. poziva EU, ZDA in druge države, ki so uvedle sankcije zoper Sirijo, naj jih nemudoma odpravijo, saj vplivajo na družbo kot celoto, zlasti med trenutno pandemijo; želi države članice spomniti na poziv generalnega sekretarja OZN k odpravi sankcij;

5. poziva EU in njene države članice, ki tega še niso storile, naj ponovno vzpostavijo odnose s Sirsko arabsko republiko, da bi zagotovile politični dialog in omogočile usklajevanje pri humanitarnih vprašanjih;
6. poziva vse strani v konfliktu, naj glede na gospodarsko krizo, negotovo preskrbo s hrano in pandemijo covid-19 nemudoma odstranijo vse ovire za humanitarno pomoč; poziva EU in njene države članice, naj zagotovijo potrebno raven prožnega kriznega financiranja in pomagajo humanitarnim akterjem, da se bodo lahko učinkovito odzvali na humanitarno krizo;
7. poziva vse strani v vojni, naj ustavijo spopade, da bi omogočile prehod humanitarnim konvojem, ter omogočijo varno, hitro, neovirano in trajno humanitarno pomoč;
8. obžaluje, da nekatere države članice niso upoštevale priporočil Urada visokega komisarja Združenih narodov za človekove pravice in Unicefa, ter jih poziva, naj nujno vrnejo otroke z državljanstvom teh držav članic, ki so priprti v taboriščih Al Hol in Roj; je zaskrbljen zaradi vse slabših razmer v taboriščih Al Hol in Roj na severovzhodu države, kjer živi do 64 000 ljudi, večinoma žensk in otrok;
9. globoko obžaluje, da se države članice niso uspele dogovoriti o takojšnji uveljavitvi embarga na orožje zoper Turčijo in druge strani v konfliktu, ter poziva EU in njene države članice, naj si prizadevajo za preobrazbo orožarske industrije; nujno poziva države članice, naj v zvezi s svojo politiko izvoza orožja v Turčijo dosledno izvajajo svoje obveznosti, ki izhajajo iz Skupnega stališča Sveta 2008/944/CFSP o nadzoru izvoza orožja, zlasti merila 4 o regionalni stabilnosti; znova poudarja, da je treba pregledati in posodobiti Skupno stališče Sveta 2008/944/CFSP, da bi dosegli dosledno uporabo in izvajanje v njem določenih meril ter vzpostavili mehanizem za zagotavljanje njegovega izvrševanja; poziva podpredsednika Komisije/visokega predstavnika Unije za zunanje zadeve in varnostno politiko Josepa Borrella naj ta postopek prednostno obravnava;
10. je zaskrbljen zaradi novega zaostrovanja vojaškega konflikta v Siriji zaradi vojaških dejavnosti ZDA, med drugim njihovih zračnih napadov; poziva koalicijo pod vodstvom ZDA, vključno z državami članicami EU, ki v njej sodelujejo, naj ustavi svoje dejavnosti, se umakne s Sirskega ozemlja in se pri tem usklajuje s priznanimi stranmi, da bi omogočili rešitev konflikta pod vodstvom Sirije;
11. obsoja dejstvo, da regionalni akterji, kot sta Katar in Saudova Arabija, z vojaškim posredovanjem podžigajo ta konflikt že od njegovega začetka in vojskuječe se strani opremljajo z denarjem, bojavniki in orožjem;
12. obsoja turški vojaški vdor in zasedbo severovzhoda Sirije; poziva Turčijo, naj s sirskega ozemlja nemudoma umakne svoje vojaške sile, vključno s sirskimi nadomestnimi silami; obsoja sodelovanje EU in Nata pri turški agresiji;
13. obsoja namero Turčije, da bo spremenila demografsko sliko zasedenih ozemelj, in njene kršitve mednarodnega prava glede okupacije; jo poziva, naj spoštuje mednarodno humanitarno pravo, tudi prepoved samovoljnega pridržanja in premestitve ljudi;
14. obsoja izraelske vojaške vdore na sirsko ozemlje in Izrael poziva, naj jih nemudoma

preneha; obžaluje politiko priključevanja Golanske planote pod izraelskim nadzorom in poziva h koncu vojaške zasedbe tega ozemlja;

15. naroči svojemu predsedniku, naj to resolucijo posreduje predsedniku Evropskega sveta, predsedniku Komisije, podpredsedniku Komisije/visokemu predstavniku Unije za zunanje zadeve in varnostno politiko, predsednikom parlamentov držav članic, vladi in parlamentu Sirije, Turčije in ZDA, generalnemu sekretarju OZN, generalnemu sekretarju Unije za Sredozemlje ter Ligi arabskih držav.